

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania K. A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o wcześniejszą emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 maja 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od K. A. na rzecz organu rentowego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 10 marca 2015 r. zmienił zaskarżony przez organ rentowy wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 24 czerwca 2014 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie K. A. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 25 września 2013 r. odmawiającej prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy, a także na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c., wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku i o przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, a nadto dlatego, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony, między innymi, występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, ale brak jest podstaw do przyjęcia, że skarżący zdołał

wykazać istnienie tej przesłanki. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wskazany wyżej przepis wymaga przede wszystkim tego, by zagadnienie prawne występowało „w sprawie”. Zagadnienie prawne powstaje zatem w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym, a wyjaśnienie zagadnienia ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy. Tego warunku nie spełnia zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego, a dotyczące wyjaśnienia, „czy przepisy ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226) i stanowisko judykatury w tym zakresie stanowiące, że zatrudnienie w ramach nauki zawodu nie jest pracą w warunkach szczególnych mają zastosowanie do pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w ramach odbywanego kursu spawacza, podczas którego wnioskodawca świadczył pracę wymienioną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w Wykazie A, Dziale XIV, poz. 12 stale i w pełnym wymiarze czasu pracy”. Skonstruowane zostało bowiem w oderwaniu od ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, w której

Sąd Apelacyjny przyjął, że odbywając kurs spawacza w trakcie trwania umowy o naukę zawodu, ubezpieczony nie wykonywał pracy przy spawaniu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nie można uznać więc, że przedstawiony przez skarżącego problem występuje w sprawie, wobec czego nie ma też możliwości stwierdzenia, iż wykazana została potrzeba przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na tę przesłankę.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony również w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie można jednak uznać, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki. Skarga kasacyjna może być bowiem uznana za oczywiście uzasadnioną tylko wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, niepublikowane, z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Nie spełniają takich wymagań twierdzenia skarżącego o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona, „skoro Sąd drugiej instancji uznał, że nie ma podstaw do uwzględnienia okresu odbywania przez wnioskodawcę kursu spawalniczego od 1 lutego 1971 r. do 30 czerwca 1971 r. do okresu pracy w szczególnych warunkach, pomimo iż w tym okresie wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w wykazie A, Dziale XIV, poz. 12 stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy”. W ten sposób skarżący kwestionuje bowiem ocenę dowodów i ustalenia faktyczne odnoszące się do niewykonywania przez niego w spornym okresie pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czego dotyczy zarzut kasacyjny naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną z powodu ewentualnego naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., albowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. wynika, że podstawą skargi kasacyjnej w ogóle nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.